

Kainuun ELY-keskuksen lausuntopyyntö ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta, Sotkamo Silver Oy

YMPTEKLT 26.04.2023 § 209

388/11.01.00.03/2023

Ympäristötarkastaja

Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus pyytää Sotkamon kunnalta sekä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselta lausuntoa Sotkamo Silver Oy:n toimittamasta ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn kuuluvasta arviointiohjelmasta (KAIELY/458/2022). Lausunto on pyydetty toimittamaan 19.4.2023 mennessä.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä on säädetty YVA-lailla (252/2017), jonka mukaan ympäristövaikutuksia arvioitaessa tulee tarkastella hankkeen vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen, rakennuksiin, maisemaan, kaupunkikuvaan ja kulttuuriperintöön, maaperään vesiin ja vesistöihin, ilmastoon ja ilmanlaatuun, kasvillisuuteen ja eliöihin, ihmisten terveyteen, elinoloihin ja viihtyvyyteen. YVA-menettelyssä ei tehdä hanketta koskevia päätöksiä tai ratkaista sitä koskevia lupa-asioita, vaan sen tavoitteena on tuottaa tietoa päätöksenteon perustaksi.

Sotkamo Silver Oy:n toimittama ympäristövaikutusten arviointiohjelma liittyy hopeakaivoksen rikastushiekka-allasalueen laajentamisen sekä malmin tuotantomäärän kasvattamisen ja tuotantoajan jatkamisen ympäristövaikutusten selvittämiseen. Tavoitteena on arvioida korkeamman malmintuotantomäärän ja vuoteen 2035 jatkuvan toiminta-ajan vaikutuksia. Hanketta koskevan YVA-menettelyn tarve tunnistettiin rikastushiekka-alueen laajentamista koskeneen tarveharkinnan kautta, josta ELY-keskus teki päätöksen kesällä 2022.

Hankkeen YVA-ohjelma on jätetty yhteysviranomaiselle Kainuun ELY-keskukselle maaliskuussa 2023. YVA-ohjelmasta annettujen mielipiteiden, lausuntojen ja selvitysten perusteella laaditaan YVA-selostus, josta yhteysviranomainen tekee perustellun päätelmän. Sotkamo Silver Oy:n mukaan YVA-selostus jätettäisiin yhteysviranomaiselle loppuvuodesta 2023 ja laajennetun toiminnan on suunniteltu alkavan vuonna 2025.

Ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa arvioidaan vaihtoehtoja VE0, VE1 ja VE2:

Vaihtoehto 0

Kaivoksen toiminta jatkuu voimassa olevan ympäristöluvan mukaisesti 600 000 t/v malmituotantokapasiteetilla vuoden 2025 loppuun asti. Malmituotannon nostoa ei toteuteta eikä tuotantoaikaa jatketa. Rikastushiekka-altaan laajennusta ei toteuteta. Nykyistä rikastushiekka-allasta korotetaan tasoon +234 m mpy toiminnan aikana. Vedet johdetaan nykyisen luvan mukaisesti Koivupuroon.

Vaihtoehto 1

Malmintuotanto nostetaan maksimissaan 800 000 t:iin/v ja tuotantoaikaa jatketaan vuoden 2035 loppuun asti. Maanalaista kaivosta syvennetään 1 km maanpinnan tason alapuolelle. Lisäksi pyriittiallasta korotetaan ja laajennetaan. Rikastushiekka-altaan laajennus toteutetaan Hanhipetäikön pohjoispuolelle. Kaivoksen vedet johdetaan nykyisen luvan mukaisesti Koivupuroon tai vaihtoehtoisesti jaetusti Koivupuroon ja Taivaljärven kautta Tipasjärven Olkilahteen.

Vaihtoehto 2

Malmituotanto nostetaan maksimissaan 800 000 t:iin/v ja tuotantoaikaa jatketaan vuoteen 2035 asti. Maanalaista kaivosta syvennetään 1 km maanpinnan tason alapuolelle. Lisäksi pyriittiallasta korotetaan ja laajennetaan. Rikastushiekka-altaan laajennus toteutetaan Hanhipetäikön eteläpuolelle. Vedet johdetaan nykyisen luvan mukaisesti Koivupuroon tai vaihtoehtoisesti jaetusti Koivupuroon ja Taivaljärven kautta Tipasjärven Olkilahteen.

Päävaihtoehtojen lisäksi tarkastellaan rikastushiekan sijoittamista maanalaisen kaivoksen täyttöihin sekä nykyiseen ympäristölupaan nähden vaihtoehtoista purkureittiä puhdistetuille kaivosvesille.

Ympäristövaikutuksia selvitettäessä painopiste asetetaan merkittäviksi arvioituihin ja koettuihin vaikutuksiin. Tässä hankkeessa niiden arvioidaan alustavasti olevan vaikutukset vesistöihin, vaikutukset vesistöjen virkistyskäyttöön sekä vaikutukset Natura- ja muille suojelualueille.

Lisätietoja asiasta antaa ympäristötarkastaja Teija Härkönen, puh. 044 750 2179 tai teija.harkonen@sotkamo.fi

Tekninen johtaja
Ehdotus

Ympäristö- ja tekninen lautakunta lausuu ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta seuraavaa:

Arviointiohjelmassa ei ole esitetty hankkeen kallioperään kohdistuvien vaikutusten arviointiohjelmaa, eikä perusteluja sen puuttumiselle.

Tarkastellessa vaihtoehtoa vesien johtamiseksi osittain Taivaljärven kautta Tipasjärven Olkilahteen, tulee yhteisvaikutuksia arvioitaessa ottaa huomioon myös vanhan Kiisulan rikkikiisukaivoksen vesikuormituksen vaikutukset Pieneen Tipasjärveen.

Vaikka laitoksen toimintaprosessit pysyvät samoina, niin tuotantomäärien huomattavan kasvun vuoksi, myös ympäristöön kohdistuvat vaikutukset kasvavat. Arvioinnissa on huomioitava tarpeeksi laajasti yhteisvaikutukset lähialueen ympäristöön ja alueen vapaa-ajan ja vakituisille asukkaille.

Päätös

Lautakunta hyväksyi teknisen johtajan ehdotuksen.

Ympäristötarkastaja Teija Härkönen oli asiantuntijana tämän pykälän esittelyn aikana ja poistui kokouksesta klo 18.03.

Otteet

Kainuun ELY-keskus
Ympäristötarkastaja
